

Zkouška ze znalosti hub

V § 3 odst. 8 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 110/1997 Sb.), je stanovena povinnost provozovatele potravinářského podniku mít k uvedení volně rostoucích jedlých hub na trh nebo k dalšímu zpracování pro potravinářské účely odbornou způsobilost, kterou prokazuje osvědčením.

Dle § 24 odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, musí mít provozovatel potravinářského podniku provozující stravovací službu, který používá k výrobě nebo přípravě pokrmů volně rostoucí jedlé houby z vlastního sběru, osvědčení prokazující znalost hub podle zvláštních právních předpisů nebo za podmínek těchto zvláštních právních předpisů ustanoveného odpovědného zástupce, který má osvědčení prokazující znalost hub.

Žádosti o provedení zkoušky znalosti hub

V žádosti o provedení zkoušky znalosti hub žadatel uvede:

- a) – jméno, příjmení, popř. titul, adresu místa trvalého pobytu, datum a místo narození, číslo občanského průkazu nebo cestovního pasu, jde-li o osobu s povolením pobytu,
- b) – dosažené vzdělání a jeho zaměření
- c) – délku a obsah praxe na úseku sběru, třídění a zpracování hub
- d) – navrhovaný rozsah osvědčení, tj. druhy hub (dle přílohy č. 13 vyhlášky č. 157/2003 Sb., kterou se stanoví požadavky pro čerstvé ovoce a čerstvou zeleninu, zpracované ovoce a zpracovanou zeleninu, suché skořápkové plody, houby, brambory a výrobky z nich, jakož i další způsoby jejich označování, ve znění pozdějších předpisů (dále jen vyhláška č. 157/2003 Sb.) a činnost ke které osvědčení potřebuje.

K žádosti o provedení zkoušky ze znalosti hub musí být připojeno osvědčení o zdravotní způsobilosti žadatele nebo úředně ověřená kopie těchto dokladů. Zdravotní způsobilost osvědčuje na základě odborného vyšetření zraku registrující poskytovatel zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství (pozn.: v tomto osvědčení je nutno uvést, že vyšetření zraku bylo provedeno).

Žádost o provedení zkoušky znalosti hub žadatel podává u krajské hygienické stanice (dále jen KHS) příslušné podle místa trvalého pobytu fyzické osoby nebo podle sídla právnické osoby, jde-li o ustanoveného odpovědného zástupce právnické osoby.

Správní poplatek

Za vydání osvědčení v návaznosti na úspěšné složení zkoušky ze znalosti hub platí žadatel správní poplatek ve výši 500 Kč dle položky č. 92 písm. c) zákona č. 634/2004 Sb.

Zkouška ze znalosti hub

V souladu s § 3 odst. 10 zákona č. 110/1997 Sb. se ke zkoušce ze znalosti hub může přihlásit jen osoba zletilá, mající osvědčení o zdravotní způsobilosti k této činnosti. Zdravotní způsobilost osvědčuje registrující poskytovatel zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství; součástí vyšetření je odborné vyšetření zraku.

Dle § 4 odst. 2 vyhlášky č. 475/2002 Sb., kterou se stanoví rozsah znalostí pro získání osvědčení prokazujícího znalost hub, způsob zkoušek, jakož i náležitosti žádosti a osvědčení (vyhláška o zkoušce znalosti hub) (dále jen vyhláška č. 475/2002 Sb.) KHS nejméně 14 dní před konáním zkoušky znalosti hub vyrozumí žadatele o místě, dnu a hodině konání zkoušky.

Zkouška znalosti hub se vykonává před zkušební komisí. Komise je tříčlenná, jejím předsedou je vysokoškolsky vzdělaná osoba činná v oblasti ochrany zdraví na úseku bezpečnosti potravin alespoň po dobu 5 let. Komise se usnáší většinou hlasů. Pokud uchazeč uspěl v písemné i ústní části zkoušky, hodnotí komise výsledek zkoušky výrokem "uspěl". Pokud uchazeč v písemné nebo ústní části zkoušky neuspěl, hodnotí komise výsledek zkoušky výrokem "neuspěl".

Zkouška znalosti hub sestává z písemné a ústní části. Podmínkou pro připuštění k ústní části zkoušky je úspěšné vykonání písemného testu, čímž se rozumí správné zodpovězení alespoň dvou třetin otázek celkem a všech otázek týkajících se jedovatosti hub.

Při zkoušce znalosti hub musí žadatel prokázat znalosti právních předpisů, upravujících členění hub na skupiny a podskupiny, znalosti znaků jednotlivých skupin a podskupin hub, požadavků na jejich jakost a zdravotní nezávadnost, značení, způsob jejich sběru, třídění a zpracování, podmínek jejich přepravy, skladování, balení a prodeje (viz. oddíl 5 vyhlášky č. 157/2003 Sb.).

Dále musí žadatel vždy prokázat způsobilost rozlišení jedlých a jedovatých hub podle názorných pomůcek, např. atlasu, znalosti příčin nejčastějších otrav z hub, zdravotních projevů otrav z hub a souvisejících zásad poskytování první pomoci. Seznam rozlišovaných jedovatých hub je uvedených v příloze č. 2 vyhlášky č. 475/2002 Sb.

Osvědčení prokazující znalost hub

Osvědčení prokazující znalost hub vydává KHS na základě úspěšného složení zkoušky ze znalosti hub.

Žadateli, který zkoušku znalosti hub úspěšně vykonal, vydá KHS osvědčení. Žadatel, který zkoušku znalosti hub úspěšně nevykonal, může zkoušku opakovat nejdříve za 2 měsíce od předchozího neúspěšného vykonání zkoušky.

Dle § 3 odst. 11 zákona č. 110/1997 Sb. platnost osvědčení prokazující znalost hub zaniká

- a) po uplynutí 10 let ode dne jeho vydání u osob ve věku do 60 let,
- b) po uplynutí 5 let ode dne jeho vydání u osob ve věku od 60 do 65 let,
- c) po uplynutí 2 let ode dne jeho vydání u osob starších 65 let.

Při vydání osvědčení je postupováno dle níže uvedených právních předpisů:

- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 157/2003 Sb., kterou se stanoví požadavky pro čerstvé ovoce a čerstvou zeleninu, zpracované ovoce a zpracovanou zeleninu, suché skořápkové plody, houby, brambory a výrobky z nich, jakož i další způsoby jejich označování, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 475/2002 Sb., kterou se stanoví rozsah znalostí pro získání osvědčení prokazujícího znalost hub, způsob zkoušek, jakož i náležitosti žádosti a osvědčení (vyhláška o zkoušce znalosti hub)

Sankce

Dle § 92f odst. 4 písm. h) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákon č. 258/2000 Sb.) se provozovatel potravinářského podniku provozující stravovací službu dopustí správního deliktu tím, že použije k výrobě nebo přípravě pokrmu volně rostoucí houbu bez osvědčení podle § 24 odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb.

Dle § 92f odst. 5 písm. f) zákona č. 258/2000 Sb. za tento správní delikt KHS uloží pokutu až do výše 50 000 Kč.

ODDÍL 5 vyhl. č. 157/2003 Sb.

Houby

§ 22

Pro účely této vyhlášky se rozumí

- a) houbami - jedlé čerstvé plodnice vyšších hub uvedené v příloze č. 13,
- b) čerstvými houbami volně rostoucími - houby získané sběrem v prostředí přirozeném jejich výskytu, které nejsou starší než tři dny ode dne sběru,
- c) čerstvými houbami pěstovanými - houby získané pěstováním v podmínkách uměle vytvořených, které nejsou starší než pět dní ode dne sběru,
- d) sušenými houbami - houby upravené sušením, u nichž obsah vody činí nejvýše 12 % a jednotlivé druhy hub jsou makroskopicky určitelné,
- e) konzervovanými houbami - houby upravené, zejména sterilací a zmrazováním,
- f) ostatními výrobky z hub - houby upravené, zejména drcením, mletím, granulací a extrakcí.

§ 23

Členění na skupiny a podskupiny

V příloze č. 14 je uvedeno členění hub na skupiny a podskupiny.

§ 24

Označování

Kromě údajů uvedených v zákoně a ve vyhlášce o způsobu označování potravin 9) se označí

- a) čerstvé houby volně rostoucí a čerstvé houby pěstované českým názvem hub podle přílohy č. 13 a datem sběru,
- b) čerstvé houby volně rostoucí dobou použitelnosti do tří dnů ode dne sběru,
- c) čerstvé houby pěstované dobou použitelnosti do pěti dnů ode dne sběru,
- d) pěstované žampiony i třídou jakosti,
- e) výrobky z hub a ostatní výrobky z hub názvem podskupiny a českým názvem použitých druhů hub podle přílohy č. 13.

9) Vyhláška č. 113/2005 Sb., o způsobu označování potravin a tabákových výrobků, ve znění pozdějších předpisů.

§ 25

Požadavky na jakost

(1) Čerstvé houby volně rostoucí a čerstvé houby pěstované, s výjimkou pěstovaných žampionů, musí být pevné konzistence, dobře na sucho očištěné, bez cizích příměsí a nečistot. Houby nesmějí být přestálé, plesnivé, zapařené a nadměrně vlhké. Mohou být rozděleny nejvýše jedním řezem, klobouk však musí být spojen s třeněm. Loupaní klobouků hub není dovoleno s výjimkou klouzků.

(2) U hub uvedených v odstavci 1 se dovoluje perforace do 10 % povrchu plochy řezu, nejvýše však tři otvory, a menší poškození plodnic úlomky nebo požerky na dvou místech. Poškozených hub může být nejvýše 5 %, přičemž poškozenými houbami se rozumí houby, kterým chybí více než čtvrtina klobouku nebo v nichž se vyskytují škůdci.

(3) U sušených hub se dovoluje 10 % hmotnosti perforovaných. Sušené houby mají chuť typickou pro sušené houby, jsou bez cizích pachů a chutí, mají barvu odpovídající použitému druhu houby a jsou dostatečně vysušené, aby nedocházelo k plesnivění či zapaření.

§ 26

Uvádění do oběhu

(1) Čerstvé houby volně rostoucí se skladují a přepravují při teplotách od 0 °C do 10 °C, pouze v jedné vrstvě.

(2) Čerstvé houby pěstované se uvádějí do oběhu při teplotách od 0 °C do 6 °C balené a zabalené k přímému prodeji nejvýše ve dvou vrstvách; nebalené, volně ložené nejvýše ve třech vrstvách.

(3) Sušené houby se skladují při teplotě nejvýše 20 °C a relativní vlhkosti nejvýše 65 %.

(4) Čerstvé houby pěstované mohou být baleny nebo zabaleny jen v prodyšné fólii.

(5) Sušené houby musí být uváděny do oběhu balené nebo zabalené.

Příloha č. 13 vyhlášky č. 157/2003 Sb.

Seznam volně rostoucích a pěstovaných jedlých hub určených k přímému prodeji nebo k dalšímu průmyslovému zpracování pro potravinářské účely

A. Houby volně rostoucí

1. Deštice chřapáčová (*Discina perlata*)
2. Smrž obecný (*Morchella esculenta*)
3. Smrž špičatý (*Morchella conica*)
4. Kotrč kadeřavý (*Sparassis crispa*)
5. Kuřátka žlutá (*Ramaria flava*) - jen mladé plodnice
6. Lišák zprohýbaný - (*Hydnum repandum*)
7. Liška obecná (*Cantharellus cibarius*)
8. Liška bledá (*Cantharellus pallescens*)
9. Stroček trubkovitý (*Craterellus cornucopioides*)
10. Krásnoporka mlynářka (*Albatrellus ovinus*) - jen mladé plodnice, pouze pro průmyslové zpracování
11. Krásnoporka žemlička (*Albatrellus confluens*) - jen mladé plodnice, pouze pro průmyslové zpracování
12. Choroš šupinatý (*Polyporus squamosus*) - jen mladé plodnice, pouze pro průmyslové zpracování
13. Hřib dutonohý (*Boletinus cavipes*)
14. Hřib hnědý (*Boletinus badius*)
15. Hřib sametový (*Boletus fragilipes*)
16. Hřib koloděj (*Boletus luridus*)
17. Hřib kovář (*Boletus erythropus*)
18. Hřib smrkový (*Boletus edulis*)
19. Hřib dubový (*Boletus reticulatus*)
20. Hřib plstnatý (*Boletus subtomentosus*)
21. Hřib klouzek strakoš (*Suillus variegatus*)
22. Klouzek bílý (*Suillus placidus*) - jen mladé plodnice
23. Klouzek kravský (*Suillus bovinus*) - jen mladé plodnice
24. Klouzek obecný (*Suillus luteus*)
25. Klouzek sličný (*Suillus elegans*)
26. Klouzek zrnitý (*Suillus granulatus*)
27. Klouzek slizký (*Suillus aeruginascens*)
28. Kozák březový (*Boletus scaber* - *Leccinum scabrum*)
29. Kozák habrový (*Boletus (Leccinum) carpini*)
30. Křemenáč březový (*Boletus (Leccinum) versipelle*)
31. Křemenáč osikový (*Boletus aurantiacus* - *Leccinum aurantiacum*)
32. Bedla červenající (*Macrolepiota rhacodes*) - jen mladé plodnice
33. Bedla vysoká (*Macrolepiotaprocera*) - jen mladé plodnice
34. Čirůvka dvojbarvá (*Lepista saeva*)
35. Čirůvka fialová (*Lepista nuda*)
36. Čirůvka havelka (*Tricholoma portentosum*)
37. Čirůvka májovka (*Calocybe gambosa*)
38. Hlíva ústříčná (*Pleurotus ostreatus*)
39. Hlíva plicní (*Pleurotus pulmonarius*)
40. Líha nahloučená (*Lyophyllum decastes*)
41. Líha klubčítá (*Lyophyllum fumosum*)
42. Ryzec pravý/borový (*Lactarius deliciosus* nebo *Lactarius pinicola*)
43. Ryzec smrkový (*Lactarius deterrimus*)
44. Slizák mazlavý (*Gomphidius glutinosus*)
45. Sluka svraskalá (*Rozites caperata*)

46. Špička obecná (*Marasmius oreades*)
47. Václavka obecná (*Armillaria mellea*) - pouze kloboučky bez třeňů
48. Strmělka mlženka (*Clitocybe nebularis*) - jen mladé plodnice
49. Žampion zahradní (*Agaricus hortensis*) - jen pro průmyslové zpracování
50. Žampion pochvatý (*Agaricus bitorquis*) - jen pro průmyslové zpracování
51. Žampion polní (*Agaricus campester*) - jen pro průmyslové zpracování
52. Žampion lesní (*Agaricus silvaticus*) - jen pro průmyslové zpracování
53. Žampion hnědý (*Agaricus brunescens*) - jen pro průmyslové zpracování
54. Hřib borový (*Boletus pinophilus* nebo *Boletus pinicola*) - pouze z dovozu

Holubinky, které mohou být použity pouze k sušení pro další průmyslové zpracování k potravinářským účelům:

1. Holubinka bukovka (*Russula heterophylla*)
2. Holubinka černající (*Russula nigricans*)
3. Holubinka kolčaví (*Russula mustelina*)
4. Holubinka mandlová (*Russula vesca*)
5. Holubinka namodralá (*Russula cyanoxantha*)
6. Holubinka nazelenalá (*Russula virescens*)
7. Holubinka olivová (*Russula olivacea*)
8. Holubinka osmahlá (*Russula adusta*)
9. Holubinka zlatožlutá (*Russula aurata*)

B. Houby pěstované

1. Žampion zahradní (*Agaricus hortensis*)
2. Žampion hnědý (*Agaricus brunescens*)
3. Hlíva ústříčná (*Pleurotus ostreatus*)
4. Hlíva miskovitá (*Pleurotus cornucopiae*)
5. Hlíva plicní (*Pleurotus pulmonarius*)
6. Hlíva máčková (*Pleurotus eryngii*)
7. Límcovka obrovská žlutá (*Stropharia rugosoannulata*)
8. Límcovka obrovská hnědá (*Stropharia rugosoannulata*)
9. Penízovka sametonohá (*Flammulina velutipes*)
10. Polnička topolová (*Agrocybe aegerita*)
11. Houževnatec jedlý - Shii-ta-ke (*Lentinus edodes*)
12. Opěnka měnlivá (*Kuehneromyces mutabilis*)
13. Kukmák sklepní (*Volvariella volvacea*)
14. Ucho Jidášovo (*Hirneola auricula judae*)
15. Supinovka nameko (*Pholiota nameko*)
16. Líhovec moučný (*Hypsizygus tessulatus*)
17. Žampion mandlový (*Agaricus brasiliensis*)
18. Trsnatec lupenitý (*Grifola frondosa*)
19. Korálovec ježatý (*Hericium erinaceus*)
20. Žampion ovčí (*Agaricus arvensis*)
21. Hlíva citrónová (*Pleurotus citrinopileatus*)
22. Hlíva růžová (*Pleurotus salmoneostramineus*)

Příloha č. 14 vyhlášky č. 157/2003 Sb.

Členění na skupiny a podskupiny

Druh	Skupina	Podskupina
	čerstvé houby	čerstvé houby volně rostoucí čerstvé houby pěstované
houby	výrobky z hub	houby konzervované houby sušené houby zmrazené
	ostatní výrobky z hub	granuláty z hub pasty a prášek z hub houbové extrakty houbové koncentráty

Seznam rozlišovaných jedovatých hub,

u kterých musí žadatel vždy prokázat způsobilost k jejich rozlišení dle přílohy č. 2 vyhlášky č. 475/2002 Sb. (tzv. vyhláška o zkoušce znalosti hub)

Čechratka podvinutá (*Paxillus involutus*)
Čirůvka odlišná (*Tricholoma sejunctum*)
Čirůvka sírožlutá (*Tricholoma sulphureum*)
Holubinka vrhavka (*Russula emetica*)
Hřib kříšť (*Boletus calopus*)
Hřib satan (*Boletus satanas*)
Hřib žlučník (*Boletus felleus*)
Muchomůrka červená (*Amanita muscaria*)
Muchomůrka jízlivá (*Amanita virosa*)
Muchomůrka královská (*Amanita regalis*)
Muchomůrka panterová (tygrovaná) (*Amanita pantherina*)
Muchomůrka zelená (*Amanita phalloides*)
Muchomůrka zelená - odrůda bílá (*Amanita phalloides* var. *alba*)
Pečárka zápašná (*Agaricus xanthodermus*)
Strmělka vosková (*Clitocybe cerussata*)
Třepenitka svazčitá (*Hypholoma fasciculare*)
Ucháč obecný (*Gyromitra esculenta*)
Vláknice načervenalá (*Inocybe patouillardii*)
Závojenka olovová (*Entoloma sinuatum*)
Zvonovka jarní (*Nolanea verna*)